

EUROPOS KOMISIJA

Briuselis 13-XII-2006

K(2006) 6786

**Dalykas: Valstybės pagalba/Lietuva
Pagalbos Nr. N 114/2005
Parama kreditų palūkanoms kompensuoti**

Gerbiamasis pone,

1. Procedūra

- (1) Vadovaudamasi EB sutarties 88 straipsnio 3 dalimi, Lietuvos Respublikos nuolatinė atstovybė Europos Sąjungoje 2005 m. vasario 25 d. laišku, kuris buvo registruotas 2005 m. kovo 4 d., pranešė Komisijai apie šią priemonę. Papildomos informacijos Komisijai buvo nusiųsta 2005 m. birželio 15 d. laišku, registruotu 2005 m. birželio 19 d., 2005 m. rugsėjo 13 d. laišku, registruotu 2005 m. rugsėjo 19 d., 2005 m. gruodžio 22 d. laišku, registruotu 2006 m. sausio 3 d. ir 2006 m. spalio 11 d. laišku, registruotu 2006 m. spalio 11 d. 2005 m. lapkričio 14 d. laišku, registruotu 2005 m. lapkričio 17 d., Lietuvos valdžios institucijos sutiko, kad terminas būtų pratęstas iki 2005 m. gruodžio 15 d.
- (2) Komisija neprieštarauja priemonei, apie kurią pranešė Lietuvos Respublika, nes ji yra suderinama su EB sutartimi.
- (3) Priimdama šį sprendimą, Komisija rėmėsi tokiomis aplinkybėmis:

2. Aprašymas

2.1 Pavadinimas

- (4) Parama kreditų palūkanoms kompensuoti.

2.2 Schemos trukmė

- (5) Neribota.

2.3 Biudžetas

- (6) 2006 m.: 692 540 LTL (~200 573 EUR); 2007 m.: 807 600 LTL (~233 897 EUR); 2008 m.: 1 002 580 LTL (~290 367 EUR); 2009 m.: 1 235 250 LTL (~357 753 EUR); 2010 m.: 1 465 420 LTL (~424 415 EUR); 2011 m.: 1 805 430 LTL (~522 889 EUR).

Jo Ekselencija Užsienio reikalų ministras PETRAS VAITIEKŪNAS

Užsienio reikalų ministerija

J. Tumo-Vaižganto g. 2

LT-01511 Vilnius

Lietuva

2.4 Pagalbos gavėjai

(7) 51–100 pagalbos gavėjų: dabartiniai ir būsimi ūkininkai, įskaitant jaunus ūkininkus ir juridinius asmenis, ketinančius įsigyti privačią žemės ūkio paskirties žemę.

2.5 Teisinis pagrindas

(8) Pagalbos teikimo teisinį pagrindą sudaro šie aktai:

- 2002 m. birželio 25 d. Lietuvos Respublikos žemės ūkio ir kaimo plėtros įstatymas Nr. IX-987 (Valstybės žinios, 2002, Nr. 72-3009).
- 2003 m. sausio 28 d. Lietuvos Respublikos Žemės ūkio paskirties žemės įsigijimo laikinasis įstatymas Nr. IX-1314 (Valstybės žinios, 2003 m., Nr. 15-600, Nr. 124-4490)
- Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl paskolos privačiai žemės ūkio paskirties žemei įsigyti palūkanų kompensavimo taisyklių patvirtinimo“ projektas.

2.6 Priemonės aprašymas

(9) Schema, apie kurią pranešta, iš dalies pakeičia esamą pagalbos priemonę „Pagalba kompensuojant kredito palūkanas“, apie kurią, kaip ir apie kitas žemės ūkio sektoriuje taikomas valstybės pagalbos priemones, vadovaujantis Stojimo sutarties IV priedo 4 skyriaus nuostatomis, Komisijai buvo pranešta 2004 m. rugpjūčio 31 d. laišku, registruotu 2004 m. rugpjūčio 31 d.

(10) Šiuo pranešimu Lietuvos valdžios institucijos ketina padidinti jauniems ūkininkams privačiai žemės ūkio paskirties žemei įsigyti skirtos investicinės pagalbos intensyvumą.

(11) Pagal schemą, apie kurią pranešta, Lietuvos valdžios institucijos ketina skirti investicinę pagalbą privačiai žemės ūkio paskirties žemei įsigyti, įskaitant teisingas išlaidas, mokesčius ir žemės registracijos išlaidas. Ši pagalba mokama kaip tiesioginė subsidija siekiant padengti privačios žemės pirkimui paimto kredito palūkanas ir kompensuoti garantijos mokesťį.

(12) Pagalbos gavėjai būtų dabartiniai arba būsimi ūkininkai. Konkrečiai pagalba gali būti skiriama: ūkininkams, įregistravusiems savo ūkį, asmenims, norintiems užsiimti ūkininkavimu ir turintiems žemės ūkio specialisto diplomą arba dokumentą, liudijantį juos turint ūkininko kvalifikaciją, arba turintiems praktinės ūkininkavimo patirties. Juridinių asmenų atveju pagalbą galės gauti tik tos įmonės, kurių daugiau kaip 50 % pardavimo pajamų gaunama iš žemės ūkio veiklos.

(13) Vienas iš pagalbos tikslų – sukurti sąlygas racionaliam žemės ūkio valdų valdymui.

(14) Lietuvos valdžios institucijos ketina padengti žemės ūkio paskirties žemės pirkimui paimto kredito palūkanas: 100 % jauniems ūkininkams ir 50 % kitiems pagalbos gavėjams. Didžiausia palūkanų norma, kuri bus kompensuojama, negali viršyti 6 %. Jei didžiausia palūkanų norma yra mažesnė už metinę palūkanų normą, kompensacija apskaičiuojama remiantis nustatyta didžiausia metine palūkanų norma.

(15) Kartu su kompensacija už paskolų palūkanas, pagalbos gavėjai pagal šią schemą gali kreiptis į privačią UAB Žemės ūkio paskolų garantijų fondą dėl garantijos suteikimo. Teikiama garantija nėra valstybės pagalba pagal 87 straipsnio 1 dalį, nes Lietuvos

valdžios institucijos užtikrino, jog yra laikomasi visų Komisijos pranešimo dėl EB sutarties 87 ir 88 straipsnių taikymo valstybės pagalbai, teikiamai garantijų forma, 4.3 punkto sąlygų¹. 70% garantijos mokesčio kompensacija (jauniems ūkininkams – 80 %) būtų valstybės pagalba, todėl ji yra įtraukta į Lietuvos valdžios institucijų pateiktus apskaičiavimus.

- (16) Lietuvos valdžios institucijos pateikė pagalbos lygio apskaičiavimus, pagal kuriuos nustatomas grynosios subsidijos ekvivalentas, kaip reikalaujama Nacionalinės regioninės pagalbos teikimo gairėse arba lygiaverčiame dokumente² ir garantavo, kad didžiausias pagalbos intensyvumas bus ne didesnis negu nustatyta Bendrijos pagalbos žemės ūkio sektoriuje gairių³ (toliau – Gairės) 4.1.1.2 punkte.
- (17) Lietuvos valdžios institucijos garantavo, kad ši pagalba bus skiriama tik tiems pagalbos gavėjams, kurių žemės ūkio valdos atitinka gyvybingumo reikalavimus, kurie laikosi pagrindinių Bendrijos standartų bei turi atitinkamą profesinę kompetenciją, ir tik jie bus laikomi atitinkančiais reikalavimus minėtai pagalbai gauti. Jos garantuoja, kad valstybės pagalba bus skiriama tik tuose sektoriuose, kurie turi įprastą realizavimo rinką. Ši pagalba netaikoma tiems produktams, kuriems yra numatyti gamybos apribojimai arba Bendrijos paramos apribojimai individualioms valdoms.
- (18) Lietuvos valdžios institucijos garantavo, kad pagalba yra skatinamojo pobūdžio, kaip reikalauja Bendrijos gairių dėl valstybės pagalbos žemės ūkio sektoriuje 3.6 punktas. Ši pagalba nebus teikiama už darbą arba veiklą, pradėtus prieš tinkamai pateikiant paraišką pagalbai gauti kompetentingoms institucijoms ir prieš joms priimant šią paraišką bei įsipareigojant.

3. Vertinimas

- (19) Pagal EB sutarties 87 straipsnio 1 dalį valstybės narės arba iš jos valstybinių išteklių bet kokia forma suteikta pagalba, kuri, palaikydama tam tikras įmones arba tam tikrą prekių gamybą, iškraipo konkurenciją arba gali ją iškraipyti, yra draudžiama, kai ji daro poveikį valstybių narių tarpusavio prekybai.
- (20) Šiuo atveju šios sąlygos yra įgyvendintos. Priemonė jos gavėjams suteikia pranašumą. Valstybių prekyba žemės ūkio produktais užima svarbią vietą⁴. Iš valstybės išteklių suteikiamas pranašumas tam tikroms Lietuvos Respublikos žemės ūkio įmonėms. Taigi priemonė gali iškraipyti konkurenciją ir daryti poveikį valstybių narių tarpusavio prekybai.
- (21) Taigi taikoma EB sutarties 87 straipsnio 1 dalis. Todėl reikėtų išnagrinėti, ar gali būti leista nukrypti nuo bendrojo valstybės pagalbos nesuderinamumo su bendrąja rinka principo, kaip nustatyta EB sutarties 87 straipsnio 1 dalyje.

¹ OL C 71, 2000 3 11, p. 14.

² OL C 74, 1998 3 10, p. 9-31, OL C 258, 2000 9 9, p. 5.

³ OL C 232, 2000 8 12, p. 19.

⁴ Lietuvos Respublikos prekyba žemės ūkio produktais su kitomis valstybėmis narėmis 2001 m: importas – 6,1 mln. eurų, eksportas – 21,8 mln. eurų (šaltinis – Europos Komisijos tarnybos: Eurostatas ir Žemės ūkio generalinis direktoratas).

- (22) Komisijos nuomone, valstybės pagalba žemės ūkio sektoriuje yra suderinama su bendrąja rinka, jei ją teikiant laikomasi Bendrijos gairių dėl valstybės pagalbos žemės ūkio sektoriuje. Komisijos reglamentas (EB) Nr. 1/2004 dėl EB sutarties 87 ir 88 straipsnių taikymo valstybės pagalbai mažosioms ir vidutinėms įmonėms, kurios verčiasi žemės ūkio produktų gamyba, perdirbimu ir prekyba⁵, šiuo atveju yra netaikytinas, nes ne visa pagalba teikiama mažosioms ir vidutinėms įmonėms.
- (23) Pagalba investicijoms į žemės ūkio valdas vertinama pagal Bendrijos gairių 4.1. punktą.
- (24) Gairių 4.1.1.1. punkte numatyta, kad investicijomis, už kurias teikiama pagalba, turi būti siekiama vieno arba kelių toliau nurodytų tikslų, t. y. tobulinti ir perskirstyti gamybą. Todėl priemonė, apie kurią pranešta, atitinka Gairių reikalavimus.
- (25) Pagalbos intensyvumas turėtų būti ne didesnis kaip 40 %. Lietuvos valdžios institucijos pateikė apskaičiavimus, pagal kuriuos galima spręsti, kad pagalbos intensyvumas bus ne didesnis negu 40 % pagalbos skyrimo kriterijus atitinkančių išlaidų. (Plg. 16 punktą *supra*). Valdžios institucijos patikino, kad didžiausia kriterijus atitinkančių išlaidų suma neviršys bendros paramai tinkamų investicijų ribos, kurią valstybė narė nustato remdamasi Reglamento (EB) Nr. 1257/99⁶ 7 straipsniu.
- (26) Pagal Gairių 4.1.1.2 punktą numatyta, kad padidinta investicinė pagalba jauniems ūkininkams gali būti suteikiama tik penkerius metus nuo įsikūrimo pradžios. Tačiau šiuo atveju ši sąlyga nėra aktuali, nes Lietuvos valdžios institucijos patvirtino, kad pagalbos intensyvumas jokių būdu neviršys 40 % reikalavimus atitinkančių išlaidų.
- (27) Gairių 4.1.1.5. punkte teigiama, kad žemės įsigijimui, įskaitant teisingas išlaidas, mokesčius ir žemės registracijos išlaidas, gali būti skiriama investicinė pagalba.
- (28) Lietuvos valdžios institucijos patikino, kad investicinė pagalba bus skiriama tik toms žemės ūkio valdoms, kurios yra ekonomiškai perspektyvios ir tai galima įrodyti, ir kurias valdo tinkamus profesinius įgūdžius ir kvalifikaciją turintis ūkininkas. Be to, paramos gavėjai privalo laikytis būtiniausių Bendrijos aplinkosaugos, higienos ir gyvūnų gerovės standartų.
- (29) Pagal Gairių 4.1.1.4 punktą investicijų pagalba už tokias gamybos pajėgumą didinančias investicijas gali būti skiriama tik jei galima rasti įprastų tokios padidėjusios produkcijos realizavimo rinką. Lietuvos valdžios institucijos Komisiją patikino, kad ši investicija nesąlygos valdų gamybinių pajėgumų padidėjimo.
- (30) Gairių 3.6 punkte numatyta, kad pagalba negali būti teikiama darbui arba veiklai, pradėtiems prieš tai, kol atitinkamai kompetentingai institucijai nėra tinkamai pateikta paraiška pagalbai gauti. Lietuvos valdžios institucijos užtikrino, kad bus laikomasi Gairių 3.6 punkto nuostatų (plg. 18 punktą *supra*).
- (31) Pagal schemą, apie kurią pranešta, nebus skiriama jokios pagalbos gamybos teisių įsigijimui.

⁵ OL L 1, 2004 1 3, p. 1–15.

⁶ OL L 160, 1999 6 26, p. 80–102.

- (32) Lietuvos valdžios institucijos užtikrino, kad pagalba nebus sujungta su jokia kitokia valstybės parama ir nebus teikiamas dvigubas finansavimas toms pačioms reikalavimus atitinkančioms išlaidoms padengti.
- (33) Atsižvelgiant į pirmiau pateiktus svarstymus, minima pagalbos priemonė atitinka Gairių 4.1 punkto reikalavimus.
- (34) Komisija primena Lietuvos valdžios institucijoms, kad Bendrijos valstybės pagalbos žemės ūkio sektoriuje gairės šiuo metu yra persvarstomos. Įsigaliojus naujoms Gairėms, valstybės narės turės dabartines pagalbos schemas suderinti su naujomis nuostatomis.

4. Išvados

- (35) Atsižvelgdama į pirmiau minėtas aplinkybes, Komisija daro išvadą, kad priemonė, apie kurią pranešta, atitinka EB sutarties 87 straipsnio 3 dalies c punktą.
- (36) Jei šiame laiške yra konfidencialios informacijos, kuri neturėtų būti skelbiama, prašome apie tai pranešti Komisijai per penkiolika darbo dienų nuo laiško gavimo. Jei Komisija iki nurodyto termino negaus argumentuoto prašymo, bus manoma, kad Jūs sutinkate, jog visas šio laiško tekstas originalo kalba būtų skelbiamas šioje interneto tinklavietėje: http://europa.eu.int/comm/secretariat_general/sgb/state_aids/. Prašymas neskelbti konkrečios nurodytos informacijos turėtų būti siunčiamas registruotu laišku arba faksu šiuo adresu:

Commission européenne
Direction générale de l'Agriculture et du développement rural
Direction H2
Bureau: Loi 130 5/128
B-1049 Bruxelles
Faksas 0032 2 2967672

Pagarbiai,
Komisijos vardu

Mariann FISCHER BOEL
Komisijos narė